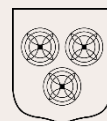

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Orsaskolan

2024

**ORSA
KOMMUN**

Introduktion

Det här är Orsaskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling. Den beskriver vårt systematiska och målinriktade arbete som syftar till att **främja** lika rättigheter och möjligheter för alla elever, samt att **förebygga** och förhindra trakasserier och kränkande behandling på skolan och i fritidshemmet.

Trakasserier är kopplade till diskrimineringsgrunderna, medan kränkande behandling är ett uppträdande som kränker en elevs värdighet genom att till exempel retas, mobba, frysa ut, knuffas eller fysiskt göra någon illa.

De lagstadgade diskrimineringsgrunderna är: kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Förskolor och skolor i Orsa kommun använder sig av en digital plattform för att hantera kränkingsärenden. Denna plattform heter Drafit och ligger på kommunens intranät och kan användas via dator, mobil eller surfplatta. Plattformen är GDPR-säker och effektiviserar arbetet genom mindre pappershantering. Denna hantering ger oss en tydlig överblick över ärenden och statistiken hjälper oss att rikta resurser rätt i det förebyggande och främjande arbetet.

Planen är indelad i tre kapitel enligt följande:

Kapitel 1: *Våra rutiner för att skapa, följa upp och utvärdera skolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling.*

Kapitel 2: *Våra beslutade åtgärder utifrån genomförd utvärdering och kartläggning.*

Kapitel 3: *Våra rutiner för att utreda och åtgärda när en elev diskriminerats, trakasserats eller kränkts.*

Vår vision

Arbetet med likabehandling och trygghet utgår ifrån skolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Detta värdegrundsarbete syftar till att förankra respekten för alla människors lika värde, samt att utveckla en skolmiljö där alla elever får förutsättning för att lära, utvecklas och må bra i en trygg miljö. Likabehandlingsarbetet skall genomsyra hela verksamheten - undervisning, förhållningssätt, regler och rutiner.

Vi vill skapa en miljö där hänsyn, gott uppförande och ömsesidig respekt präglar umgängestonen.

Vi vill att alla elever känner sig sedda och att ingen utsätts för diskriminering, trakasserier eller kränkningar.

Arbetet med likabehandling i förskolan handlar om
att förverkliga FN:s barnkonvention

Kapitel 1 **Våra rutiner för att skapa, följa upp och utvärdera skolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling**

Samarbete är grunden för ett framgångsrikt arbete mot diskriminering och kränkningar. Vi vill att arbetet skall involvera all skolpersonal, eleverna och deras vårdnadshavare. Allas möjlighet till delaktighet och inflytande är viktigt för att vi skall nå vårt mål med en trygg arbetsmiljö och ett gott socialt klimat på skolan. Deltagandet innefattar såväl kartläggningsarbetet, analys och framtagande av aktiva åtgärder, samt uppföljning och utvärdering.

Elevernas delaktighet

MVP, mentorer i våldsprevention.

Trygghetsteam

Klassråd.

Elevråd, där man arbetar med frågor kring en tryggare skolmiljö, skolmatsfrågor och skolmatsmiljön.

Enkätundersökningar rörande trygghet och studiero, görs av samtliga elever under höst- och vårtermin.

Utvecklingssamtal, där det ingår att fråga eleven om trygghet och trivsel. Görs höst- och vårtermin.

Hälsosamtal med skolsköterska med bland annat frågor kring trygghet och trivsel.

Skolans trivselregler. Dessa arbetas fram på elevråd och under mentorstid. Trivselreglerna finns uppsatta i alla klassrum.

Skolkafeterian, drivs av elever under skoltid.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Föräldramöte varje hösttermin

Information via Schoolsoft/Meitner

Personalens delaktighet

Arbetslagsmöten

Arbetsplatsmöten

Enkätundersökning

Elevhälsoteam

Kollegialt lärande

Systematiskt kvalitetsarbete

Likabehandlingsteamet

MVP-utbildning och handledning

Utvecklingsarbete kring mentorskap

Utvecklingsarbete kring relationellt ledarskap

Förankring av planen

Denna plan är skolans verktygslåda vad gäller främjande och förebyggande arbetet likabehandling, trygghet och trivsel i skolan. För att planen skall fungera som den verktygslåda den är tänkt att vara

behöver den vara väl känd och förankrad i verksamheten. Personal, elever och vårdnadshavare skall vara delaktiga i utformandet av planen samt ha kännedom om att den finns och vad den innehåller.

Den färdiga planen ska presenteras på elevråd, klassråd, föräldramöten och arbetsplatsträffar.

Arbetslagen ska diskutera innehållet i planen löpande under året. Planen tas också upp regelbundet på klassråd och i elevrådet.

Utvärdering av 2023 års plan

Skolan

Den enkät rörande trivsel och trygghet som eleverna genomförde under höstterminen visade att värdet gällande studiero ligger på 73% (2022, 74%). Värdet rörande trygghet har ökat och ligger på 91% (2022, 88%).

Mentorerna arbetar kontinuerligt med värdegrundsarbetet under mentorstid. Där har vi sen 2020 implementerat arbetet med MVP (mentorer i våldsprevention). Detta sker i åk 7 och åk 8.

Kamerorna är fortsatt aktiverade vilket vi tror bidrar till trygghet bland eleverna.

Vårterminen 2023 var lärlagsfrågan att arbeta kring det "kooperativa lärandet". Kooperativt lärande är en arbetsmodell som kan beskrivas som ett förhållningssätt och en metod för att strukturera samarbetet mellan elever i klassrummet. Syftet är att främja elevens lärande och sociala förmågor, som att diskutera, argumentera och värdera kunskaper.

Höstterminen 2023 startade en förstelärare ett nytt utvecklingsarbete. Arbetet utgår från Åsa Hirsh bok "relationellt ledarskap i klassrummet". Boken lyfter hur lärare kan bygga goda relationer, skapa trygga lärmiljöer, skapa motivation och anpassningar av undervisningen. Orsaskolan anser att dessa faktorer är nyckeln till en god och kvalitativ skola.

Åtgärder för trygghet och trivsel

Mentorstid genomförs en gång per vecka.

Skolans elevhälsoteam arbetar både förebyggande och operativt för att upptäcka och förebygga otrygghet, ohälsa och elever som far illa och blir hemma från skolan.

Skolans trygghetsteam, med representanter från varje årskurs, arbetar med förebyggande aktiviteter för att öka tryggheten på skolan.

Kapitel 2: Våra åtgärder för att främja lika rättigheter och möjligheter, samt motverka diskrimineringar och kränkningar.

Samarbete är grunden för ett framgångsrikt arbete mot diskriminering och kränkningar. Under 2023 kommer Orsaskolan ha följande områden att utgå ifrån i det främjande arbetet:

Lärlag kooperativa lärandet

All pedagogisk personal arbetar med lärlagsfrågan "kooperativa lärandet"

Försteläraryppdrag "relationellt ledarskap i klassrummet"

All personal arbetar med boken *Relationellt ledarskap i klassrummet* skriven av Åsa Hirsh. Detta arbete sker en gång i månaden i olika kollegiala samtal.

MVP

Arbetet med MVP (mentorer i våldsprevention) implementerades under vårterminen 2020 och fortgår. Arbetet är ett värdegrundsarbete i syfte att synliggöra att vålds- och maktstrukturer kan ta sig uttryck såväl på nätet, fysiskt, verbalt och sexuellt, och att också arbeta förebyggande.

Stärka mentorskapet (vårterminen 2023)

På Orsaskolan arbetar vi med att "stärka mentorskapet". En gång i månaden träffas pedagogerna tillsammans med elevhälsan för att arbeta kring detta. De stora fokusområdena är förhållningssätt gentemot elev och vårdnadshavare, relationsbyggande med elever och rutiner för mentorskapet på Orsaskolan.

Relationellt ledarskap (höstterminen 2023)

På Orsaskolan arbetar vi med "relationellt ledarskap". En gång i månaden träffas pedagogerna tillsammans med försteläraren för att arbeta kring detta. De stora fokusområdena är relationsbyggande, lärmiljöer, anpassningar i undervisningen och motivationsskapande övningar.

Åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden "kön"

Personal utbildades under slutet av 2019 i MVP (mentorer i våldsprevention). All personal deltog i en introduktionsföreläsning vid läsårsstart 2019. Ungefär 2/3 av den pedagogiska personalen utbildade sig till MVP-handledare under 3 dagar i slutet av 2019, och arbetet med eleverna påbörjades vid terminsstart 2020 och fortgår.

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden "könsöverskridande identitet eller uttryck"

Personal utbildades under slutet av 2019 i MVP, mentorer i våldsprevention. All personal deltog i en introduktionsföreläsning vid läsårsstart 2019. Ungefär 2/3 av den pedagogiska personalen utbildade sig till MVP-handledare under 3 dagar i slutet av 2019, och arbetet med eleverna påbörjades vid terminsstart 2020 och fortgår.

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden "ålder"

Personal utbildades under slutet av 2019 i MVP, mentorer i våldsprevention. All personal deltog i en introduktionsföreläsning vid läsårsstart 2019. Ungefär 2/3 av den pedagogiska personalen utbildade sig till MVP-handledare under 3 dagar i slutet av 2019, och arbetet med eleverna påbörjades vid terminsstart 2020 och fortgår.

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden "sexuell läggning"

Personal utbildades under slutet av 2019 i MVP, mentorer i våldsprevention. All personal deltog i en introduktionsföreläsning vid läsårsstart 2019. Ungefär 2/3 av den pedagogiska personalen utbildade sig till MVP-handledare under 3 dagar i slutet av 2019, och arbetet med eleverna påbörjades vid terminsstart 2020 och fortgår.

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden "etnisk tillhörighet"

Personal utbildades under slutet av 2019 i MVP, mentorer i våldsprevention. All personal deltog i en introduktionsföreläsning vid läsårsstart 2019. Ungefär 2/3 av den pedagogiska personalen utbildade sig till MVP-handledare under 3 dagar i slutet av 2019, och arbetet med eleverna påbörjades vid terminsstart 2020 och fortgår.

Trygghetsteam

Skolans trygghetsteam träffas en gång i månaden och består av representanter från varje klass som tillsammans med ansvarig lärare diskuterar trygghetsfrågor och hur man är en bra kompis.

Elevråd

Elevrådet som har regelbundna möten diskuterar och beslutar i flertalet frågor som rör exempelvis trivselregler, ute- och innemiljö samt studiemiljö.

Operativt elevhälsoteam

Elevhälsoteamet finns närvarande på skolan och syns frekvent i både klassrum och korridorer där de arbetar både förebyggande och operativt. Elevhälsoteamet besöker arbetslagen ca en gång per månad för att arbeta förebyggande och elevhälsoteamet tar varannan vecka emot personal där de kan lyfta enskilda elevärenden.

Ovanstående områden utvärderas minst två gånger per år av eleverna, via enkät.

Våra åtgärder för "trygghet, trivsel och studiero"		
<i>Aktiv åtgärd</i>	<i>Uppföljning</i>	<i>Ansvarig</i>
MVP-arbete utifrån ovan angiven modell	Enkätundersökning vårterminen 2023 samt höstterminen 2023	Rektor Orsaskolan

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden "kön"		
<i>Aktiv åtgärd</i>	<i>Uppföljning</i>	<i>Ansvarig</i>
	Enkätundersökning vårterminen 2023 samt höstterminen 2023	Rektor Orsaskolan

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden "könsöverskridande identitet eller uttryck"		
<i>Aktiv åtgärd</i>	<i>Uppföljning</i>	<i>Ansvarig</i>
	Enkätundersökning vårterminen 2023 samt höstterminen 2023	Rektor Orsaskolan

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden
"religion eller annan trosuppfattning"

<i>Aktiv åtgärd</i>	<i>Uppföljning</i>	<i>Ansvarig</i>
	Enkätundersökning vårterminen 2023 samt höstterminen 2023	Rektor Orsaskolan

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden
"sexuell läggning"

<i>Aktiv åtgärd</i>	<i>Uppföljning</i>	<i>Ansvarig</i>
	Enkätundersökning vårterminen 2023 samt höstterminen 2023	Rektor Orsaskolan

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden
"etnisk tillhörighet"

<i>Aktiv åtgärd</i>	<i>Uppföljning</i>	<i>Ansvarig</i>
	Enkätundersökning vårterminen 2023 samt höstterminen 2023	Rektor Orsaskolan

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden
"funktionsnedsättning"

<i>Aktiv åtgärd</i>	<i>Uppföljning</i>	<i>Ansvarig</i>
	Enkätundersökning vårterminen 2023 samt höstterminen 2023	Rektor Orsaskolan

Kapitel 3: Orsaskolans rutiner för att anmäla och utreda kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering

En förenklad beskrivning av diskriminering är enligt diskrimineringslagen att någon missgynnas eller kränks och att missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna (kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder). Diskriminering kan vara direkt eller indirekt. Även bristande tillgänglighet, trakasserier, sexuella trakasserier och instruktioner att diskriminera är former av diskriminering.

Kränkande behandling är det begrepp som används i 6 kapitlet skollagen. Med kränkande behandling avses ett uppträdande som utan att vara diskriminering, trakasserier eller sexuella trakasserier, kränker ett barns eller en elevs värdighet.

Trakasserier är ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet och som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

Sexuella trakasserier är ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.

Steg 1 Anmälan

Enligt Skollagen (2010:800) ska lärare eller annan personal som får kännedom om att en **elev anser sig ha blivit utsatt för diskriminering, kränkande behandling, sexuella trakasserier eller andra trakasserier i samband med verksamheten** är skyldig att anmäla detta till rektorn, som i sin tur ska anmäla vidare till huvudmannen.

All personal och alla elever på Orsaskolan ska känna till att om de själva eller någon annan utsätts för kränkande behandling så är de skyldiga att anmäla detta till rektor. Personal anmäler skyndsamt till rektor via plattformen Draftit.

Elev och vårdnadshavare har också möjlighet att anmäla och gör så genom att kontakta någon ur personalen, som då anmäler via Draftit.

Steg 2 Utredning

En utredning som allsidigt belyser vad som hänt och som omfattar både den eller de som kan ha utfört kränkningen och den eller de som blivit utsatta ska skyndsamt göras.

Utredningen ska innehålla en analys av orsakerna till det inträffade och ge tillräcklig information för en bedömning av vilka åtgärder som måste vidtas för att trakasserier eller kränkningar inte ska inträffa igen.

På Orsaskolan görs utredningen av mentor eller annan personal med stöd av elevhälsoteam och rektor. Utredningen ska leda fram till åtgärder som riktas mot både den/de som blivit utsatt och den/de som utövat kränkningen.

Steg 3 Dokumentation

Utredningen ska dokumenteras och visa vad som hänt och vilka åtgärder skola ska vidta och varför åtgärderna valts.

Den samlade dokumentationen ska sedan ge en bild av hur det ser ut i fråga om kränkningar och trakasserier på hela skolan för att sedan kunna användas i förebyggande syfte.

På Orsaskolan ansvarar av rektor utsedd utredare för dokumentationen. All personal skall vara införstådda i den lagstiftning som gäller vid tystnadsplikt och sekretessbestämmelser. Information om kränkningar och trakasserier samt dokumentationen ska tillföras verksamhetschef, dvs huvudman. Vi använder plattformen Draftit.

Steg 4 Åtgärda

De åtgärder som sätts in ska riktas mot både den som blivit utsatt och den eller de som utövat kränkningen. Det måste följas upp att åtgärderna haft önskad effekt.

På Orsaskolan arbetar vi med åtgärder som:

- återkommande samtal med elever och vårdnadshavare – utifrån behov och med personal som har kompetens för uppgiften
- ökade observationer vid vissa tillfällen eller platser, exempelvis på raster, i klassrum, korridorer, omklädningsrum och kapprum och matsal
- eventuell omorganisation i och av grupper samt insatser i grupper/klasser
- trygghetsperson
- "veckomål" som överenskommes mellan elev, mentor och vårdnadshavare, samt följs upp, utvärderas och förnyas varje vecka.

Steg 5 Uppföljning

Rektor ska under en tid härfter försäkra sig att det ovälkomna beteendet har upphört. Fortsätter problemen ska ärendet utredas på nytt.

På Orsaskolan följs ärenden om kränkande behandling upp vid trygghetsteamets möten samt EHT-möten för att utvärdera insatta åtgärder och för att försäkra oss om att ovälkomna beteenden upphört.

Ytterligare åtgärder

I vissa fall av grova kränkingsärenden eller trakasserier kan anmälan till polis eller socialtjänst bli aktuell.

Elev som är utsatt för kränkande behandling eller mobbning och upplever att man inte får tillräcklig hjälp från skolan, kan anmäla skolan till Barn- och elevombudet (BEO) vid Skolinspektionen.

Barn- och elevombudet utreder anmälningar om kränkande behandling och kan företräda enskilda barn och elever i domstol (BEO) tel. 08-586 080 00.

När det är fråga om diskriminering eller trakasserier kan ärendet anmälas till Diskrimineringsombudsmannen (DO) tel. 08-120 20 700.

Skolans rutingång

1. Den som upptäcker pågående diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling skall genast ingripa så att händelsen avslutas.
2. Mentor och den som upptäckt/fått reda på händelsen samlar information från först den utsatte sedan den eller de som anses ha utsatt. Dokumentera noga vad som sägs av alla inblandade.
3. Mentor talar sedan med den eller de som utfört en och en. Man förklarar vad som har hänt och vilket beteende som måste upphöra. Inget av de tre ovanstående tolereras på skolan, enligt lagen.
4. Alla inblandade elevers föräldrar kontaktas och informeras om vad som hänt, och vad som sagts. Man informerar också om att en **kränkingsrapport lämnas in till rektor**.
5. Rektor beslutar om det behövs en **fördjupande utredning** av händelsen och utser då en ansvarig utredare. Den fördjupade utredningen bör sättas i gång skyndsamt. Utredningen skall fokusera på händelsen och de förhållanden som lett fram till den uppkomna situationen. Utredningen bör omfatta både den som utsatts och de som utsatt.
  - 5a. Allvarssamtal hålls med aktiva inblandade.
  - 5b. Utredningen skall ge förslag på åtgärder för att stoppa fortsatta kränkningar och även sätta in aktiva åtgärder samt datum för uppföljning av dessa. Åtgärderna dokumenteras och utvärderas.
  - 5c. Även en reflektion kring pedagogisk utredning skall göras. Skolan behöver möta alla elevers behov. I vissa fall av grova kränkningar eller trakasserier kan det finnas fog för att upprätta ett åtgärdsprogram för både den utsatte och förövaren. I vissa fall av upprepade grova kränkningar, trakasserier eller sexuella trakasserier kan anmälan till socialtjänsten bli aktuell.
  - 5d. Visar det sig vid uppföljning att trakasserier eller kränkning inte upphört kan det bli aktuellt med disciplinära åtgärder.
  - 5e. Utredningsansvarige informerar alla berörda lärare om vad som hänt.
6. Eleverna hålls under uppsikt under en tid. Samtal med den utsatte igen för att se om kränkningarna upphört.

Åtgärder

- Erbjuder medlingssamtal om det finns en konflikt.
- Samtal med elev (rektor eller kurator).
- Samtal föräldrar och elev (mentor).
- Samtal föräldrar och elev (rektor eller kurator).
- Veckomål (kortsiktigt) eller åtgärdsprogram (långsiktigt). Både för hemmet och skolan. Görs gemensamt med elev och eventuellt vårdnadshavare.
- Extra vuxen under raster och eventuellt vissa ämnen.
- Se över gruppindelningar och eventuella anpassningar.
- Placeringar i klassrum, omklädningsrum, kapprum och kösystem.
- Till och från skolan? Separata raster?
- Trygghetsperson.

Handlingsplan för implementering av Orsa kommuns *Plan mot diskriminering och kränkande behandling i skolan*

Vad	Ansvar	När
Plan mot diskriminering och kränkningar skrivs inför kommande år.	Rektor	December
Planen är klar och förs in i skolans eget årshjul.	Rektor	Januari
Planen presenteras på VU-dag/APT, varje arbetslag planerar hur och när aktiviteter skall genomföras	Rektor	Februari
Planen presenteras i varje klass på klassrådstitid Huvudmannen genomför övergripande analys Utskott för lärande samt Kommunstyrelsen tar del av rapporter och analys.	Klasslärare/Mentor Skolchef	Februari
Enkätundersökning	Rektor	Mars/april
Analys av enkätundersökning Analys av läsårets kränkingsrapporter	Rektor/Skolchef	Maj
Planen presenteras i varje klass på klassrådstitid	Klasslärare/mentor	Augusti
Planen diskuteras i samband med utbildning för årets trygghets och trivselteam	Klasslärare/Mentor	September
Kartläggning av nuläge Elevsamtal och "husmodellen" Skolsköterskornas hälsosamtal	Rektor. Klasslärare/Mentor	Oktober/ november
Utvärdering av föregående års plan Analys av terminens kränkingsrapporter	Rektor. Klasslärare/Mentor	November
Analys av kartläggning och utvärdering	Rektor. Klasslärare/Mentor	November